

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrto leto 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrto leto. — Za tujne dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od stičistopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Imuniteta poslancev.

V današnji seji deželnega zbora stavlja je poslanec g. dr. Danilo Majaron samostojni nujni predlog, katerega je podpisala celo zbornica in kateri slöve:

„Ker je glasom ukaznega lista c. kr. justičnega ministerstva z dne 4. julija 1896 (XII. letnik XIII. kos) c. kr. najvišji sodni in kasacijski dvor na vprašanje c. kr. justičnega ministerstva odadal mnenje, da je pripuščeno po smislu § a 153. kaz. pr. reda presoji zaslišujočga sodnika v vsem posameznem slučaju, ali član državnega zbora ali pa deželnih zborov, če je zaslišan kot priča v kazenskem postopanju proti tretjim osebam, ima pravico, ne odgovarjati na vprašanja, s katerimi se hočejo poizvedeti viri ali poroki informacij, na katere se opira njegov, pod varstvom imunitete izgovorjeni govor in da se tudi poslanca lahko po smislu § a 160 kaz. pr. reda prisili, celo mej zasedanjem z globami do 100 gld., ali pod pogojem zbornične dovolitve celo z zaporom do šest tednov k pričevanju ali prisegi;“

ker je torej s tem c. kr. najvišji dvor izrek, da po sedaj veljavnih zakonih poslanska imuniteta za takšne slučaje ne velja, ker poslanci mej osebami, po § u 152. kaz. pr. reda, dolžnosti pričevanja prostimi, niso našteti;

se glede na to, da poslanci niso v stanu povse zvrševati svojega nezavisnega poklica, ker ne morejo dobiti za svoje govore informacije, ako se je dotičnim posredovalcem in porokom batiti, da jih poslanci morajo v kazenskem postopanju kot take izdati, od podpisanih smatra kot neobhodno potrebno za varstvo poslanske imunitete, staviti naslednji samostalni nujni predlog:

Visoki deželni zbor skleni:

Visoka c. kr. deželna vlada se pozivlje, da prej ko mogoče predloži državnemu zboru načrt zakona, s ka-

terim se dopolni § 151. kaz. pr. reda tako, da se mu doda sledeči odstavek: 4) člani državnega zbora in deželnih zborov glede izjav, storjenih v svojem poklicu.

V Ljubljani, dne 10. julija 1896.*

(Sledi podpisi.)

Predlog se je takoj utemeljeval. Posl. dr. Majaron je poudarjal, da je mnenje najvišjega sodišča iznenadilo jednega ali druga pravnika, gotovo pa vse poslance. Če mora poslanec pred kazenskim sodiščem zaslišati se dati o vsebinu svojega govora ali svoje parlamentarne izjave, ki je deliktivnega značaja, potem je nevarnost, da se mej zaslišanjem lahko prestopi okvir govora in da se poslanec napoti izustiti trditev, ki se pač tiče predmeta, ki pa da povod, da se kazensko postopanje najedenkrat proti njemu samemu obrne. Poslancu se torej vzlič zakonito zajamčeni imuniteti pride na tak način do živega! Če nadalje mora poslanec pred kazenskim sodnikom povedati, od koga ima informacije, potem sploh ne bo dobil informacij o kočljivih stvareh, ker se bo vsak hotel izogniti raznim persekcijam. S tem pa je poslancu, ki ni vsevedoč, omejeno zaupljivo občevanje z volilci in drugimi krogi, s tem pa vnestno zvrševanje poslanskega mandata. Zlašč so lahko kričeče posledice iz mnenja najvišjega sodišča, da je moči celo mej zasedanjem poslanca disciplinirati, ako ne priča o vsebinu ali informaciji svojih govotov. To vse izpodkopuje svobodo poslancev in parlamenta. Hvalo je končno vedeti najvišjemu sodišču, da je opozorilo na možnost takšne interpretacije, katera boste odslej gotovo navodilo sodiščem in državnim pravduštvom. Posledice se dajo radikalno preprečiti, če se poslanci prištejejo k tistim osebam, katerih se po našem kazenskopravdnem redu pod ničnostjo ne sme zaslišati kot prič. Na to meri tudi nujni predlog, za kateri naj bi takoj glasovala celo zbornica in s tem izrazila, da je pri vsaki priliki pripravljen, čuvati politično svobodo.

Po obširnem utemeljevanju v tem smislu

glasil se je v imenu veleposestnikov g. dr. Schaffer in ob kratkem poudarjal potrebo tega predloga, obžaluje ob jednem zlorabo imunitete v zadnjem času.

Pri glasovanju so vstali vsi poslanci za predlog.

Deželni zbor kranjski.

(XIX. seja dne 11. julija 1896.)

Dež. glavar Detela otori sejo ob 1/10. uri. Precita in odobri se zapisnik zadnje seje.

Posl. pl. Lenkh poroča o dogovoru mej dež. odborom in c. kr. deželnemu komisiju za agrarske operacije glede nastavljanja zemljemerskega objekta za agrarske operacije in predloga, ko je pojasnil vso stvar, naj se načrt dogovoru odobri in naj se dež. odbor pooblasti, da ga sklene. Na podstavi sklepa deželnega zboru z dne 13. maja 1891. l. sklenil je namreč deželni odbor dogovor s c. kr. deželnemu komisiju za agrarske operacije glede nastavljanja agrarskega objekta in glede predplačil, katero zadejno deželo povodom izvršitve agrarskih operacij. Ta dogovor iztekel je dne 31. decembra 1895. I. ter ga je deželni odbor pedaljal za dobo tekočega leta. Ta dogovor obstal je bistveno v tem, da se je nastavljanje in plačevanje zemljemerskega objekta prepustilo c. kr. deželnemu komisiju za agrarske operacije s pridržkom, da se za vsak slučaj posebej izposluje privolitev deželnega odbora ter so se ji v to svrhu dajale denarne zaloge v skupnem znesku 15.000 gld. na leto. Predsedstvo c. kr. deželnemu komisiju za agrarske operacije je naprosilo deželni odbor, da naj načrt novega dogovora že v tem dotedatnem zasedanju predloži v obravnavanje. Iz novega načrta dogovora je razvidno, da se pred vsemi namerava nova organizacija zemljemerskega poslovanja. Za opravljanje samostojnih zemljemerskih del potrebne moči vzele se bodo v bodoče iz statusa uradnikov za evidenco zemljiškega davka ter se odkazale tehniškim oddelkom. Sedaj nastavljeni in dobro kvalifikovani zemljemerski pomočniki uvrstili se bodo v status evidenčnih uradnikov. S to na-

Listek.

Narodnjakinjam.

Glej, v dušo so mi žarki posvetili
Resnice jasne, ki slovenski svet
Iz snja so dolgotrajnega vzbudili,
V korist mu porodili cvet na cvet:
Domovju v srečo v radošti in sili
Ljubezni domovinske ves navzet —
Zbor druži se ženā na skupno delo,
Ki blagoslov in vspeh bo svoj imelo.

Spominjam se... Otrok sem srečen žil,
Ljubezen jedna čula je nad mano;
In rasel sem ob nji in se učil:
Sin, ljubi dom goreče in udano!
Kar nadej, vzorov sem nekdaj gojil,
Na vek jih mnogo je minilo rano,
A kar me žena-mati je učila,
Nobena moč ni v duši zamorila!

A kaj sem jaz! — Možem, ki resna dela
Rojakom započeli so v korist,
V boj trudopolni srca je razvnela,
Da trli so nasprotstvo in zavist,
Beseda materna, ki jih ogrela
S ponosom je kot solnčni žarek čist.

Rodila si, slovenska mati, sine,
Ki delajo k blaginji domovine.

In kadar mož upehan v dom dospe,
Ko težko delo ga je utrudilo,
Oko ljubeče ga soprote zrè,
Ki naj bi mračno čelo mu zvedrilo.
Glej, hipoma skrbi pozabi vse,
Zalije dušo sladko mu tešilo,
Navdušenje, ki nikdar ne usahne,
Ljubezen v žile novo moč mu dahne.

In spet vesel, četudi neprijazno
Življenje nosi boj nam brez miru,
Na mesto svoje stopi in ukazno
K povzdigi dela svojega domu,
Saj brez navdušenja je delo prazno
In ne prinese končnega sadu.
Nam pride sad, ko složno vse objame
Vez nerazrušna nas ljubezni same!

O, vidim vas, žené, ponos in čast
Stvari slovenske, našega imena!
To golo delo ni, to je že strast —
Odločnost moška, volja ž njo jeklena
Razvremena srca, ki ste dale v last
Rodui jih svojemu, in ž njim ognjena
Ljubezen veže vas, krepi in vodi
In po zaslugu vaše trude sodi.

Oh, žalosten prizor: Slovenska mati
Na meji domovinski plače zdaj...
Čuj, hočejo, da sin bi nehal zvati
V domačih glasih jo, in hčerka naj
Preneha mater svojo spoštovati,
Sovraži naj otrok svoj rojstni kraj!
Val dviga se, mladino hoče vzeti,
Bodočnost našo ž njo želi zatreći.

Tu treba je strasti, navadna moč
Ne zmaga, kar nasilstvo tuje vrga!
Slovenske žene, žar ljubezni vroč
V rešitev dece vaša srca spaja,
Da se ne bo glasilo kdaj: „Nekoč
Žil je Sloven, a je pregnan iz raja!“
Zato v bodočnost svojega naroda
Jedini družba vas Ciril-Metoda.

Bog z vami bodi, Njega volja sveta
Poroštvo je, da pride zmage dan.
Pretekla bodo trdih bojev leta,
Zagnil bo jih časa grob teman —
Takrat bolj kakor danes pesem peta
Iz src razglašala bo klic glasan:
Naš dan je tu — Slovenstvu dôba prava,
Vam, žene naše, naših dnij je slava! —

E. Gangl.

redbo bo mogoče, imeti trajno na razpolago dobro izvežbano tehniško osobje, kar bo na napredovanje agrarskih operacij v vsakem oziru najugodnejše uplovilo. Od začetka agrarskih operacij do danes menjavalo se je je zemljemersko-tehniško osobje na Kranjskem, in večkrat so se nerabljivim zemljemerjem morale odpovedati službe. Ravno tako so odpovedali najboljši zemljemerci sami, ker njih služba ni bila stalna, torej le od danes do jutri. Tem neugodnim razmeram, ki zemljemerska opravila jako ovirajo in bistveno podražujejo, odpomoči mora novi dogovor. O porabi predplačil, ki jih bo dajala dežela državnemu zakladu, polagati bo morala c. kr. deželna komisija vsako leto deželnemu odboru račun in sicer tako pravočasno, da bo še mogoče visokemu deželnemu zboru o tem poročati. Deželnemu zastopu pridržana je torej pravica, pregledovati račune, jih pretresavati in zahtevati pojasnila. Z ozirom na to, da je država prevzela dolžnost pre-skrbnina agrarske tehniškega osobja mora deželni odbor smatrati to preporedbo za opravičeno, toda vedno s tem pogojem, da se v naši deželi jemljo v službo zmeraj le taki uradniki, ki so smozni obeh deželnih jezikov.

Dež. predsednik baron Hein opozarja, da se uradniki hitro menjajo, ker so geometri za agrarske operacije le začasno nastavljeni. Govornik obžaluje, da se dogovor ne sklene za vso dobo operacij nego samo za deset let, in pripomča, naj se dogovor odobri.

Načrt se odobri brez ugovora.

Dež. glavar Detela naznani, da sta poslanca Luckmann in Lenarčič prosila odpusta za današnjo sejo.

Posl. dr. Majaron poroča glede iz državnih sredstev deželi kranjski povodom potresa dovoljenega 3% posojila v znesku 1,500.000 gld. Govornik pojasnjuje korake, kateri so se storili za pridobitev nove podpore. Te korake je podpiral g. dež. predsednik, za kar mu finančni odsek izreka zahvalo. Vlada je obljubila posojila 1½ milijona, a je hotela imeti opraviti samo z jednima faktorjem bodi z deželo ali mestom. Iz začetka je bilo vse posojilo namenjeno mestu in prevzela je je dežela le radi lagljega poslovanja, kar je treba povdigniti, ker so se čule govorice, kakor da bi stolno mesto ne imelo kredita. Dežela je prevzela vse posojilo, zategadljiv je pa treba urediti razmerje med deželo, mestom in posestniki. Finančni odsek predlaga t. rej:

I. a) Dežela kranjska prevzame pod pogoji, določenimi v zakonu z dne . . . . . drž. zak. štev. . . . . v sled potresa leta 1895. njej dovoljeno s tremi odstotki obrestovano posojilo iz državnih sredstev v skupnem znesku 1,500 000 gld., kateri se je izplača v treh letnih obrokih po 500 000 gld. v letih 1896., 1897. in 1898. in katerega je porabiti 550 000 gld. kot posojilo deželi za obnovitev deželnih poslepov, 450 000 gld. v podelitev triodstotnega posojila mestni občini ljubljanski za zaklad mestne regulacije in 500 000 gld. v podelitev triodstotnih posojil pomoči potrebnim posestnikom takih poslopij v Ljubljani in po deželnih okrajih kranjskih, katera je razrušil ali poškodoval potres. b) Da se zvrše naredbe omenjenega zakona, naroča se deželuemu odboru, naj takoj stopi v razgovor s c. kr. vlado in sklene dogovor, v katerem naj bodo jasneje do ločene modalitete zastran izplačevanja, obrestovanja in povračevanja posojila, katero se je deželi zagotovilo in ki je povrnil v dvajsetletnih obrokih s 1. dnem januarija 1901. I. počenši. Posebno bi bilo dobro, če mogoče, dogovoriti se, da bi se obresti in povračila mestne občine ljubljanske glede njej odločenega posojila za zaklad mestne regulacije in za podporo pomoči potrebnih hišnih posestnikov v Ljubljani plačevala lahko direktno c. kr. vladi ob dogovorjenih rednih terminih.

II. a) Sklep občinskega sveta ljubljanskega z dne 16. junija 1896., da mestna občina ljubljanska prevzame od dežele kranjske v smislu pod I. a) navedenega državnega zakona s tremi odstotki obrestovano posojilo v znesku 450 000 gld. za zaklad mestne regulacije, da je bode ta znesek izplačati v treh jednakih letnih obrokih v letih 1896., 1897. in 1898., ter da bode ona to posojilo vrnila v dvajsetletnih obrokih s 1. dnem januarija 1901 počenši — vzame se na znanje ter ob jednem mestni občini ljubljanski dovoli najeti tako posojilo pod omenjenimi pogoji. b) Sklep občinskega sveta ljubljanskega z dne 16. junija 1896., da mestna občina ljubljanska prevzame od dežele kranjske znesek, kateri je v smislu pod I. a) navedenega državnega

zakona namenjen pomoči potrebnim posestnikom takih poslopij v Ljubljani, katera je razrušil ali poškodoval potres, in sicer največ 500.000 gld. kot svoje s tremi odstotki obrestovano posojilo v ta namen, da je pod jednakimi pogoji zoper razposodi mej pomoči potrebnem posestnikom v Ljubljani, kajih poslopja je razrušil ali poškodoval potres, in da bode mestna občina prejeto posojilo vrnila v dvajsetletnih obrokih s 1. dnem januarija 1901 počenši — vzame se pritrjujoč na znanje in ob jednem mestni občini ljubljanski dovoli najeti tako posojilo pod omenjenimi pogoji ter v rečeni namen. c) Deželnemu odboru se naroča, da oziraje se na pod I. a) navedeni zakon ter na pod I. b) označeni dogovor s c. kr. vlado sklene tudi z mestno občino ljubljansko poseben dogovor, v katerem bodo jasno določene modalitete zastran izplačevanja, obrestovanja in povračevanja posojila, mestni občini po odstavkih a) in b) zagotovljenega, kakor tudi pogoji, pod katerimi je zlasti glede primernega zavarovanja dajati posojila hišnim posestnikom.

III. Od zneska 500.000 gl., kateri je v smislu pod I. a) navedenega državnega zakona uporabiti v podelitev triodstotnih posojil pomoči potrebnim posestnikom takih poslopij v Ljubljani in po deželnih okrajih kranjskih, katera je razrušil ali poškodoval potres, naj deželni odbor v okroglem znesku 100.000 gld. porabi kot triodstotna posojila pomoči potrebnim, po potresu poškodovanim hišnim posestnikom v deželnih okrajih in to proti garanciji doličnih občin, s katerimi bude glede plačevanja obrestij in povračil skleniti primerne dogovore, ali proti vknjižbi zastavne pravice na posestva, za katera se je dalo posojilo, ali proti zavarovanju na drug, popolnoma zadosten način; kolikor bi se tega za deželne okraje pridržanega zneska ne potrebovalo do konca leta 1897., toliko ga je potem izplačati mestni občini ljubljanski kot posojilo v smislu odstavka II. b).

IV. Deželnemu odboru se naroča: a) da o sklenitvi zgoraj omenjenih dogovorov s. c. kr. vlado, z mestno občino ljubljansko ter eventualno z drugimi občinami, kakor tudi o posojilih, katera bude dočinkom posestnikom po deželnih okrajih direkta podeli, poroča naknadno deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju; b) pridobiti sklepom pod I. a), II. a) in b) Najvišje potrjenje. (Konec prih.)

V Ljubljani, 11. julija.

Badeni in Banffy nista najboljša prijatelja. Zaradi avstro-ogerske pogodbe je baje mej njima boj za življenje in smrt. Seveda se sedaj ta boj vrši še za kulismi. Ogerski časopisi že semtertja malo razkrivajo te razmere, dočim avstrijski še vedno molče. „Pester Lloyd“ je nedavno priobčil oster članek zoper Badenijevo vlado in je gotovo s tem le prihitel ogerskemu ministerskemu predsedniku na pomoč. Radovedni smo, kdo bude zmagal v tem boju. Grof Badeni ima na svoji strani gotovo popolno zaupanje krone, a baron Banffy se pa lahko zanaša na podporo narodovo. Kadar gre proti Avstriji, so vse madjarske stranke jedine. Poleg tega se avstrijska vlada vedno ozira na politične koristi vse države, dočim se Ogri brigajo le za koristi Ogerske, in zatorej lažje brezobzirno postopajo. Nikakor ni verjetno, da bi Madjari z lepa prijenali. Ogerska vlada je tudi začasno pridobila vse prebivalstvo za borbo proti Avstriji, pozivljajoč razne korporacije, da povede svoje želje glede na obnovljenje pogodbe.

Gališki katoliški shod se je te dni vršil v Lvovu. Stojalovskega menda ni bilo na shod in bivšega dunajskoga nuncija Aglardija tudi ne. Shod je sklenil celo vrsto resolucij, ki so največ kar prepisane in podobne resolucijam drugih katoliških shodov. Posebno je pa omeniti, da se je sklenilo, naj se tudi kmetijski posli zavarujejo pri bolniških blagajnicah. Temu so se dosedaj ustavljali konservativci povsod in tudi mi ne verujemo, da bi tisti poljski politiki, ki so bili na shodu, tudi kaj storili, da se ta sklep dejanski izvrši. Sklenilo se je tudi, da se osnuje katoliški rusinski list in pa katoliški delavski list. Ta dva sklepa sta brez posebne važnosti, ker pri galiških razmerah se nobeden teh dveh listov ne bode dal razširiti. Večina galiških delavcev ne zna čitati, kar je pa inteligenčnejših, so pa že največ pri socialnih demokratih. Gališki katoličani so se vse prepozno spomnili na delavce.

Ulični napisi v Pragi. Kdo bi bil misil, da bode vendar že jedenkrat konec prepira, zaradi uličnih napisov v Pragi. Vse instance so priazale,

da ima občina pravico napraviti samo češke napis. Nemci se pa še nečejo udati. Nemški gospodarji so napravili na svoje stavbe nemške napisne in nemški trgovalci rabijo na svojih tiskovinah nemška ulična imena ter imajo pred svojimi prodajalnicami firmske table z nemškim imenom ulice, če tudi je mestni svet sklenil, da se ulična imena kot lastna imena ne smejo prevajati. Mestni svet je sedaj ukazal, da morajo nemška hišni posestniki odpraviti s hiš nemške table in ravno tako trgovci take table, na katerih so nemška imena ulic. Nemški gospodarji so se proti temu pritožili. Rešiti bodo stvar najbrž morale vse instance. Mi smo radovedni, kako se stvar izteče. Če se za gospodarje ugodno, bode pa treba gledati, da slovenski gospodarji v Celju, Mariboru, Gorici, Trstu in Celovcu napravijo na svoje hiše na lastne stroške slovenske ulične napisne in trgovci firmske table s slovenskim imenom ulice ali trga.

Ogerska ljudska stranka pridobiva tla tudi mej Srbi. Oklepajo se je nemadjarske narodnosti, če tudi jih povsem nje program zadovoljiti ne more. Toliko je pa gotovo, da je izmej vseh madjarskih strank Slovanom in Rumunom najpravičnejša. Slovani so pa zaupni. To se je videlo tudi v Avstriji, ko so dolgo let hodili po drni in strni s konservativno stranko, če tudi ne moremo reči, da bi bila Slovanom posebno prijazna. Ravno tako se sedaj ogerski Slovani nekoliko oklepajo ljudske stranke, kajti s svojimi kandidati imajo malo kje upanje, da bi zmagali. Ljudska stranka pa razprostira svoje delovanje tudi le bolj na nemadjarske kraje. V madjarskih krajih ima kaj malo upanja na kak uspeh. Zadnje dni je imela shod v nemški Palanki. Na tem shodu se je pravoslavni župnik Demeter Janković iz narodnega in verskega ozira izrekel za ljudsko stranko, Rekel je, da z madjarskimi liberalci že zaradi tega ne more hoditi, ker kratijo samoupravo srbske cerkve.

Društveni zakoni v Nemčiji. Če tudi je že minulo četrto stoletja, kar se je osnovalo nemško cesarstvo, vendar je Nemčija do jednotnih državnih zakonov še jako daleč. Tako ima še vsaka država svoje društvene zakone, največ tako zastarele, ki ne ugajajo potrebam sedanjega časa. Na Meklenburg-Strelškem in Lippe-Detmoldskem nimajo nobenega zakona o društvih in zborovanjih. Na Oldenburškem, Saksonškem - Albenburškem, Schwarzburg - Sonderhavškem, v Schwarzburg Rudolfstadt, Waldecku, Reussu ml. pan. in na Schaumburg Lipskem velja še neki sklep zveznega zabora iz 1850. leta, po katerem so prepovedana vsa delavska društva. V Reussu st. pan. so pa po neki naredbi iz 1855. l. prepovedana vsa politična društva. Kdor bi osnoval kako tako društvo, se kaznuje z globo do 100 tolarjev (300 mark) ali z zaporom do šestih mesecev. Ta naredba celo določa, da so za politična društva zmatrati tudi shodi, ki se začasno snidejo v posvetovanje o političnih vprašanjih. Za politična društva se imajo zmatrati tudi vsa društva, ki se bavijo z občinskimi stvarmi. V anhaltski vojvodini so pa politična društva sicer dovoljena, a nikdo ne more biti njih član, ako ni državljan te državice. Če tudi se ima državljan vsake nemške države po vsej Nemčiji zmatrati za tuzenica, vendar v Anhaltu Prus ali Saksonec ne more biti član kacega političnega društva po odločitvi vseh instanc, če tudi so mu celo državne službe odprte. Posebno ponosni Nemci s svojo svobodo in s svojim napredkom ne morejo biti, če ondu vladajo vedno še take razmere. Najbolj čudno je pa, da se niso v vseh teh državicah našli možje, ki bi s silo zahtevali, da se odpravijo take, vsakega kulturnega naroda nedostojne razmere. Še le poslednji čas so se nekaj začeli zanimati za to stvar in je državni kancelar obljudil v državnem zboru, da bode vlada gledala, da Nemčija dobi jednotnejši zakon o društvenih stvareh.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 9. julija. Ker se je volitev našega občinskega odbora zaradi formalnih napak razveljavila, volili bodoemo v sredo dne 15. t. m. še jedenkrat. Volilci narodne stranke so postavili sledeče kandidate za prihodnje volitve: Za odbornike v I. razredu: gg. dr. Peter De Francesco, Ignacij Fajdig, Ludovik Golia, Adolf Pausen, dr. Albin Poznik, Ivan Škerlj — ter kot namestnike: gg. Martin Mohar, dr. Karol Gestrin in Ivan Nep. Surz. Za odbornike v II. razredu so se kandidirali gg. Adolf Gustin, Fr. Perko, Karl Rosman, dr. Jakob Schegula,

Dalje v prilogi.

Otmar Skale, Tomaz Valka in kot namestnike: gg. Viktor Durini, Fr. Košiček in Ant. Weiss. Za odbornike v III. razredu so se postavili za kandidatice: gg. Maks Brunner, Ivan Krajec, Anton Kos, Janez Mechura, Adolf Pausenjua, Vincenc Umeček ter za namestnike: gg. Jožef Dular, Janez Ferlič in Joža Jazbec. Menda bo udeležitev od strani narodne stranke pri teh volitvah v I. in II. razredu mnogobrojnejša, kakor pri prejšnjih, ker tudi klerikalna stranka postavlja svoje kandidate in se hoče volitve udeležiti, česar prej ni storila. Višela je, da se pristaši narodne stranke ne udeležijo mnogoštevilno občinskih volitev in špekulira na ta slučaj, namreč na to, da se pristaši narodne stranke preveč zanašajo na svoje večje število in se morda volitve v prav malem številu udeleže. Ta stranka hoče našega podobarja g. Antonia Kušljanu županom napraviti, če se v svojem računu ne zmoti in če s svojimi kandidati prodere. Ta je namreč še najpametnejši posvetnjak v njihovi sredi. Če so pristaši narodne stranke tako malomarni, kakor so bili pri prejšnjih volitvah, potem se lahko še ta šala zgodi, da bo gosp. Anton Kušljan novomeški župan. Volilcev je okoli 400. Izmej teh imajo klerikaliči vkljup kacih 50 iz vseh treh razredov. Torej, če ti vsi pridejo, naši pa le par volilcev, dobi gospod Kušljan mestni pečat za tri leta v svoje roke in to bi bil res veliki „špas“. Pa za šale uganjati menda zdaj ni pravi čas. Sicer je prvi, pogoju, ako hoče kaka stranka močna biti, da pridi občinske zastope za svoje pristaše, ali na Kranjskem se strankarsko življenje le ob časih volitev v deželnih in državnih zboru razvija, važno ob činskem življenju je tukaj še malo razvito. Ali za Novomesto je zdaj pereče vprašanje okrožno sodišče. Da se to ohrani, da se izpolnijo pogoji za nastanitev več uradnikov in kar treba za življenje velikega okrožnega sodišča, kakor to postane naše okrožno sodišče od 1. januvarja 1898, je treba boljših močij, nego jih imajo zdaj naši klerikaliči tukaj v Novem mestu na razpolago. Če nam usoda okrožno sodišče vzame, potem postavimo g. Antonia Kušljanu za župana, za to bo že dober, da bo travo nasajal po našem trgu. Tako si upa teh par klerikaličev, ki pa nimajo ne jedne dejavnine in spretne moči, prevzeti najvažnejša opravila, ki čakajo v bodočih treh letih naš mestni zastop. Imajo prav, saj vidijo, da se pristaši narodne stranke drug na druga izgovarjajo, da pojde sosed k volitvi — zakaj bi ne poskusili sreče! No, pa morda pridejo zdaj narodnjaki k volitvi mnogobrojnejša, ker klerikaliči strašijo z gosp. Antonom Kušljanom; to bo menda vsem le preveč bud tobak!

Slovansko Sokolstvo.

Izlet slovenskih sokolskih društev Ljubljanskega „Sokola“ izlet v Kranj se vrši, kakor smo že javili, dne 9. avgusta. V slučaju slabega vremena se preloži izlet za 14. dñ. Odbor ljubljanskega „Sokola“ dela obširne priprave, da se izlet izvrši dostojno najstarejšega jugoslovenskega „Sokola“. Glavna točka bo javna telovadba na velikem, v ta namen zgrajenem telovadišču. Telovadbi vzpored je sledeti: I. Proste vaje, izvajata ljubljanski in gorenjski „Sokol“. II. Telovadba na orodjih. Ljubljanski „Sokol“ nastopi v 4 vrstah, in sicer prva vrsta na bradliji in konju, druga na drogu in bradliji, tretja na konju in drogu, četrta na kožlju in izvaja skupine v dvojicah na bradliji. Vse štiri vrste nastopijo istočasno. III. Telovadba na drogu, izvršuje s telovadci prve vrste pomnožen predtelovadbi zbor ljubljanskega „Sokola“. Telovadba bo trajala dobro uro. — Za izlet na Razdrto, katerega priredi postojanski „Sokol“ dne 26. t. m., se kaže mnogo zanimanja. Javna telovadba obsegata proste vaje in telovadbo na orodjih. Ljubljanski „Sokol“ nastopi na drogu in bradliji. — „Tržaški Sokol“ pa priredi — kakor smo že javili — jutri izlet v Devin, katerega se tudi udeleže Goričani.

Ljubljanski Sokol. Ker na jesen odide več članov tamburaškega zbora k vojakom, je treba pri času skrbeti za namestnike. Vabijo se toraj vsi oni člani, ki imajo veselje za tamburjanje, da pristopijo zboru. Tudi se vsprejemljejo taki ne-člani v šolo, ki bi pozneje pristopili kot člani Sokolu. Oglasajo naj se pri g. M. Kajzelu na Starem trgu št. 13 ali pa pisemno odboru.

Hrvatsko Sokolstvo. Snuje se Sokol v Pazinu. Snovatelj je vrl rodoljub dr. Trnajstič. Spletski „Sokol“ je ustavil poseben planinski klub. Popisi klubovih izletov se bodo prijavljali po časopisih.

Sokolska društva v Pragi in okolici. Leta 1895 je bilo v Pragi 6, v praških predmestjih 4., v najbližji okolici 13, skupaj 23 sokolskih društev. (Slovenci imamo v vsam skupaj samo 10 „Sokolov“.) Ta društva so imela 6106 članov, med njimi 1860 telovadcev in 140 predtelovadcev. Vsaki 523 češki prebivalec Prage in njenih predmestij je Sokol. Nad 35 let starih telovadcev je 79. Najstarejše telovadce sta imeli društvi: Praga (58 in 50 let) in Žižkov (53 let). Sokolskih telovadnic ima Praga štiri. Vsa društva so imela lansklo leto 190.948 gld. premoženja. Za domoljubne namene so darevala 1193 gld. 60 kr. prški „Sokol“ sam 620 gld. Knjižnice vseh društev so obsegale lani 8975 zvezkov. Najpridnejše so brali žižkovski Sokoli (2040 izposoil).

Pesnemanja vredno. V praškem „Sokolu“ je bila do lani navada, da je starosta vse tekom leta na novo ustopivše člane pozdravil o začetku zime v gostilniških prostorih izven telovadnice. Lansko leto se je pa upeljal nov, primernejši način pozdrava. Starosta in načelnik pozdravita nove člene v telovadnici in jim razložita pomen in nalogu društva, na kar obljubijo novi udje s podnjem roke, da se bodo ravnali po društvenih pravilih in izvrševali členske dolžnosti. Ta sicer prost, pa važen in na mlada srca vplivajoč obred je ugodna prilika, da se členstvo z živo besedo ponudi o namenu in pomenu sokolskih društev in dolžnostih sokolskih in da se uvede na primeren način v bratski sokolski krog. Koristno bi bilo, ko bi se tudi pri naših sokolskih društvenih upeljal jednak obred, ki naj bi se vršil vprito vseh udov. Tako bi se širil ne samo mej mlejšimi, nego tudi mej starejšimi člani pravi pojem o Sokolstvu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. julija.

— (Deželni zbor kranjski) je imel danes zadnjo sejo, v kateri je rešil vse, na dnevnem redu stojče točke. Precej dolga razprava se je unela glede zakonskega načrta o vožnji s kolesi, pri Hribarjevem predlogu glede ustanovitve dež. zavarovalnice proti požaru, toči in živinskim boleznim pa kratka kontroverza meje poslancema dr. Žitnikom in županom Hribarjem. Po tajni seji, v kateri so se rešile tri personalne zadeve, je dež. glavar Detela zaključil zborovanje s primernim ogovorom, v katerem je zlasti povdarjal, da je minolo zasedanje, ki je trajalo od 28. decembra l. l. do danes bilo najdaljše, kar jih je kdaj imel dež. zbor kranjski. V tem zasedanju je bilo 19. sej, v katerih se je rešilo mnogo važnih predlogov. Prvo mesto meje temi zavzemajo predlogi, nanašajoči se na lansko potresno katastrofo. Da se ublaže posledice potresa, so vsi poklicani faktorji storili svojo dolžnost in jima gre za to topla zahvala, posebno g. dež. predsedniku baronu Heinu. Kar se je doseglo je bilo le možno vsled milosti vira vseh dobrat, Njega Veličanstva presvitlega cesarja, kateri je izrekel nepozabne besede „Kranjski se mora in se bo pomagalo“, katere besede ostanejo neizbrisne v spominu prebivalstva naše dežele. Dež. glavar je zaključil svoj govor s trikratnim Slava-klicem presvetljemu cesarju, kateremu klicu so se poslaci navdušeno odzvali, in je na to zaključil sajo.

— (Pfeiferjev predlog — agitacijsko sredstvo.) Nihče ne dvomi, da so imeli naši klerikaliči zgorj agitacijske namere s Pfeiferjevim predlogom o uvedenju poludnevnega pouka na kranjskih ljudskih šolah. To potrjujejo tudi naslednje številke. Glasom zadnjega statističnega izkaza iz l. 1890. je bilo na Kranjskem 321 ljudskih šol in sicer je bil celo dnevni pouk na 69 šolah, največ v mestih in trgih, poldnevni na 231 šolah, poldnevni in celodnevni na 21 šolah, torej je bilo skoro na $\frac{1}{5}$ vseh šol uveden poldnevni pouk. Te številke so jasen dokaz, kako prazne in brezsmiselne so bile Pfeiferjeve tožbe!

— (Slovensko učiteljsko društvo) priredi na čast mestnemu županu in predsedniku c. kr. mest. šol. svetu, gospodu Ivanu Hribarju v torek, dne 14. t. m. društveni večer v steklenem salonu hotela „Lloyd“. Iz prijaznosti sodeluje sl. tamburaški zbor „Sokola“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Prijatelji društva dobro došli!

— (Prijava volilcev pete kurije.) Pozivu mestnega magistrata ljubljanskega, naj hišni gospodarji do 10. t. m. vrnejo dopolne jih naznanilnice, v katere je upisati vse v dotednici stanujoče moške osebe, ki so 24 let stare ter od volitve niso izključene, odzvala se je do sedaj komaj polovica hišnih gospodarjev. Vsi, ki naznanih do slej še niso vrnili, pozivajo se torej, da to čim prej store. Priponinja pa se, da je vpisati tudi vse one osebe, ki imajo že kot davkopalčevalci volilno pravico, ker v novi kuriji imajo pravico voliti vsi volilci.

— (Stavbena kronika.) Vreme je važen faktor pri gradnji novih stavb, demolira se tudi — ob slabem vremenu lahko. O vremenu se tekoči teden ni mogel nihče pritožiti; vsega je bilo — preveč: prahu, sopare in vročice. Pa, delalo se je pridno. — V Gradišču prično prihodnji teden zidati dvonadstropno hišo g. pošt kontr. Premka, v bližnji „Soteski“ sta ravnotkar v delu dve manjši hiši, tema sledi zidanje dveh drugih v obližji. Na Rimski cesti se ravnotkar podira hiša št. 1. in na Starem trgu Plautzeva, sicer pa je tu razen jedne poprave, še vse pri starem. Na Št. Peterskem nasipu se gradite na novo hiši g. Fr. Trčka in N. Šviglija. — Do Vseh svetih bode v Ljubljani — pri ugodnem vremenu — dovršenih in za stanovanje pristopnih

26 novih hiš; peti del od teh bode obsegal srednja in manjša stanovanja, glede katerih je v Ljubljani sedaj največje pomanjkanje.

— (Razširjenje domobranske vojašnice) in nekaterih objektov se prične prihodijo pomlad. V to potrebu svet je že nakupljen, t. j. zemljišča (njive), ki segajo do klavničnega sejmišča, pa v širokosti sedanjih stavb do pota ob Gruberjevem kanalu.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“.) Za jutri nameravana vrtna veselica mora se je preložiti na prihodnjo soboto dne 18. t. m., in sicer zaradi odpotovanja jednega pevca-solistu in zato, ker vojaška godba ne more dati potrebega materiala na razpolaganje. Veselica, združena s kegljanjem na dobitke, vršila se bodo na Ferlinčevem vrtu. Kegljanje se prične že jutri dopoludne. Jutri popoludne izleti „Ljubljana“ v Št. Vid k Cirmanu. Zbirališče ob 2. uri v „Zvezdi“.

— (Jesenski vojaški manevri in kolesarji.) C. in kr. okr. dopolnitvena poveljstva izdala so ravnokar poziv, naj se oni rezervni-kolesarji izmej moštva, ki bi hoteli proti določeni odškodnini tudi pri jesenskih letošnjih vojaških vajah opravljati službo na kolesu, prijavijo pri svojem političnem ali pa vojaškem okrajinom oblastvu.

— (Hrvatski tamburaški zbor) kateri je sinoči sviral pri „Lloyd“ in s svojim umetniškim, v vsakem oziru dovršenim izvajanjem težkih skladb obudil pravo senzacijo, priredi v našem mestu še tri koncerte in sicer: danes dne 11. julija v Hafnerjevi pivarni, jutri, v nedeljo, dne 12. julija v Švicariji, kjer bode tudi pleš, in v pondeljek dne 13. julija zopet pri „Lloydnu“. To bode zadnji koncert, po katerem odpotuje zbor v Prago. Program današnjemu koncertu je naslednji: 1. „Slava Slovencem“ koračnica (Vilhar, V. G. Brož). 2. „Glasbene obsejene“ (Miletić). 3. „Na valovih jadranskoga mora“ (V. G. Brož). 4. „Potpouri slovenskih pjesama“ (V. G. Brož). 5. „Turska straža“. Brač solo (V. G. Brož). 7. „V Posavskoj šumi“, glasbena slika (V. G. Brož). a) Večer u šumi. Pjevanje prepelice, kukavice, slavulja. Ura udara 10 satih. — b) Vatra. Vatrogassi zapovednik zove u pomoč. — c) Vatrogasni Callop. — d) e) Slijepčeva pjesma i pratiloca mu. — f) Rodilo se ciganče. — g) Ciganski pleš. — h) Pjetao navješta jutro. Zvonovi zovu u crkvu. Orgulje kod sv. mise. — k) Narod pleše kolo pred crkvom. 8. „Škotska“ (V. G. Brož). 9. „Potpouri hrvatskih Pjesama“, (V. G. Brož). 10. „Postillon d' Amour“ (V. G. Brož). — Včerajšnji prvi koncert, je bil jako dobro obiskan, in je popolnoma opravil tudi najsmjejše nade. Posebno so ugaiale točke „Potpouri slovenskih pesmi“, „Na valovih jadranskoga mora“ in velika Brožova glasbena slika „V Posavskoj šumi“, katere pojedini deli so razvidni iz priobčenega vzporeda. Po pondeljskem oprostnem koncertu bodo tamburaši meje potom v Prago se ustavili še v raznih slovenskih krajih tako v torek, dne 14. koncertujejo v Litiji, pozneje v Celji itd., na kar opozarjam slovenske rodoljube.

— (Hitra in zanesljiva) je naša pošta, o tem ni dvoma, to se vidi tudi iz tega, da je dne 2. julija oddana številka našega lista prišla na Savo, peto postajo od Ljubljane, že dne 8. julija, in je torek potovala šest dni, seveda po ovinku čez Št. Jurij ob južni železnici.

— (Otvoritev Aljažove koče v Vratih) pod Triglavom se je vršila dne 9. t. m. ob najugodnejšem vremenu prav sijajno. Prelepe slavnosti se je udeležilo 46 oseb. Po veličastnem blagoslovem obredu, katerega je opravil vlč. g. župnik Jakob Aljaž ob asistenci šestih gospodov duhovnikov v latinskom in slovenskem jeziku, je imel „Slovenian društva“ načelnik g. prof. Orožen slavnostni govor. Ob besedah, slavečih nemiljive zasluge Aljaževe za slovensko turistiko, se je razgrnila tabla nad vrati v kočo z ukusno napravljenim napisom: „Aljaževa koča — v Vratih. — Postavilo in otvorilo dne 9. julija 1896. l. — Slovensko planinsko društvo.“ Nepopisni sveti navdušenosti ob tem slovesnem trenotku so dali vsi pričnoči iz dna srca glasen izraz z „živio!“ in „slava!“-klici Aljažu, pevci pa so zapeli „Lepa naša domovina“. — Prihodnji teden popišemo vso slavnost natančneje.

— (Zgubljeni turist.) Glede zgubljenega turista, o katerem smo omenili včeraj, piše se nam z Dovjega sledete: Kar je tukaj znano, se nikdo ni ponesrečil. Pač pa je prišel sinovi telegram od „Alpen Vereina Villach“ na Dovško srenjo, da v Beljaku pogrešajo turista, ki je šel na Kepo (Mittagskogel). Danes zjutraj sta šla zdravnik dr. Recknagel in tukajšnji vodnik Urbas na Kepo do koče in na koroško stran in sta turista dobila na Blatnem jezeru (Faaker-See) v gostilni. Ta turist je ključ vzel od žagarja (na Koroški strani) za kočo, in ker ključa čez tri dni ni dal žagarju nazaj, je ta misli, da se je ponesrečil. Naš vodnik je opoludne šel v Beljak vso reč povedat in se je sedaj ob 7. uri vrnil v Mojstrano.

— (Narodna čitalnica v Ptiju) priredi v nedeljo, dne 19. t. m. tamburaški koncert z gledališko igro. Igral se bo „Lumpacij Vagabund“. Začetek točno ob 5. uri popoludne. Ob lepem vremenu se bo veselica vršila na čitalničnem vrtu, drugače v notranjih prostorih.

— (Za celjski nemški „Studentenheim“) pripravljajo poprejšnjo deželnobrambeno vojašnico. Govori se, da bodo voditelj temu zavodu profesor Duffek. Če se to uresniči, potem bodo pač ti učenci imeli dobre rede. Že iz prejšnjih časov imajo v Celju skušajo, da so dijaki, ki so bili na hrani in stanovanju pri profesorjih, imeli dobre rede. Kaj pa neki poreči učno ministerstvo, kajti še vedno velja prepoved, da profesorji ne smejo imeti na hrani in stanovanju dijakov iz zavoda, na katerem poučujejo in ne morejo biti vodje zavetišč tach dijakov. Veliko dijakov v „Studentenheim“ ne bodo ujeli, kajti zahtevali bodo od dijakov 30 gl. na mesec. Drugod dijaki cenejo shajajo. Sprva so mislili, da jim bode mogoče upeljati zavetišč z ugodnimi pogojimi, a drugi Nemci za Celjane niso hoteli v taki meri donačati da bi zavetišč moglo biti zares kak dobredelen zavod.

— (Slovenske firme) budejo celjske Nemce, zlasti nemške trgovce, in silno zabavljajo proti njim. Gospodje so pa zares v strahu. Dosedaj so k njim često zahajali Slovenci, ker niso poznali njih mišljjenja. Sedaj, ko so slovenski trgovci jeli napravljati slovenske firme, pa slovenski kmetje lahko spoznajo Nemce in nemškutarje.

— (Smrdnika nima.) Prodajo smrdnika v Celju ima tvrdka za železino D. Rakuscheva. Po-vodom godu sv. Cirila in Metoda so hoteli v nekaterih krajih na Dolenjem Štajerskem streljati. Dobiti pa niso mogli smrdnika. Rakuscheva tvrdka ga ni imela ali ga pa dali ni hotela. Kakor slišimo, mislijo celjski Slovenci storiti potrebne korake, da se prodaja smrdnika izroči tvrdki, ki ga bode vedno imela nekaj kilo v zalogi.

— (Zopet trgovec z dekleti.) Dne 7. t. m. prijeli so na Zidanem mostu žandarji nekega žida, ki je hotel z dvema dekletoma jo odriniti v Orijent. Dekleti sta iz Budimpešte. Jedna ima 20, druga pa 23 let. Čas bi bil že, da oblastva naredi konec trgovini z dekleti, s katero se posebno bavijo židje.

— (Na gimnaziji v Celovcu) je minolo šolsko leto poučevalo 19 učnih močij redne predmete, 5 pa izredne predmete. Poleg tega je še protestantski župnik poučeval kot pomožni učitelj protestantske učence veronauk. Slovensčina se je učila za Neslovence v 2 oddelkih po 2 uri na teden, za Slovence pa v štirih oddelkih po 2 uri na teden in ni bila obvezni predmet. Učila sta se sloveščine v vsem 102 učenca. Učencev je bilo koncem leta 420, mej njimi je bilo 345 Nemcov, 74 Slovencev in 1 Čeh. Odličnjakov je bilo 65, prvi red jih je dobito 257, ponavljalni izpit jih ima 34, drugi red jih je dobito 42, tretji red 15. Novo šolsko leto se prične dne 18. septembra.

— (Urednika za „Sočo“ in „Primorca“) iščejo, kakor poroča zadnja „Soča“. Vse ponatačnosti po dogovoru.

* (Umorjeni župnik.) V Bisku v Dalmaciji našli so župnika zabodenega v njegovi sobi. Župnik je umrl, ne da bi bil mogel povedati, kdo ga je zabodel. Ker ni ničesar oropanega, sodi se, da ga je nekdo umoril iz maščevanja.

— (Hrvatsko šolsko društvo.) „Obzor“ je nedavno bil sprožil misel, naj se bi osnovalo na Hrvatskem podobno društvo, kakor je naša družba „sv. Cirila in Metoda“. Novo društvo bi posebno imelo skrbeti za hrvatske šole v Medmuru, kjer so Hrvati v največji nevarnosti, da se pomadjarijo. Ker bi društvo ne bilo politično, naj bi se v njem vse stranke zjednile. Dosti upanja pač ni, da bi hrvatska vladna stranka hotela tako društvo podpirati, ker se ne bode marala zameriti Madjaram.

* (Silna toča) je padala te dni v Belovaru in njega okolici in naredila velikansko škodo. Zadetih je kakih štirideset večjih in manjših selišč, mesto Belovar pa je bilo preplavljeno, ker se je bil ob jednem utrgal oblak. Toča je bila izredno gosta, posamična zrna pa so bila celo debela kakor kurja jajca. Več sto oseb je bilo ranjenih, a nekaj živine je toča celo ubila.

* (Kdo je kriv?) Na postaji Göstning pri Gradcu se je primerila te dni velika nesreča, o kateri so naši čitatelji že obveščeni po brzojavki, katero smo priobčili na dan nesreče. Začela se je stroga preiskava, seveda proti želzniškemu pazniku, kateri je kriv, da se je nesreča zgredila. Dotični paznik je bil 23 ur nepretrgoma v službi, potem je bil 8 ur prost, katere je prebdel pri svoji na smrt bolni ženi, na to pa je zopet moral v službo. Umevno je, da je bil mož tako slab, da svoje službe ni mogel točno opravljati. Kdo je torej kriv nesreči? Južna železnica vsaj ravno toliko, kolikor paznik.

* (Roparski umor v Gmundenu.) V Gmundenu je sedaj sezona in tujcev je toliko, da so kmaj dobili prenočišča. Mej drugim je prišel v Gmundenu 77 let stari trgovec Marko Oster-setzer z Dunaja. Nastanil se je v nekem, s tujci prenapoljenem hotelu. Predvčerajšnjim so našli starca zadavljenega v njegovi sobi. Umoril ga je neki Fingerhut iz Monakovega, kakih 20 let star fant. Pobral je tudi vse, kar je starček pri sebi imel, po tem pa se odpeljal na Dunaj, kjer ga je policija aretovala. Pri morilcu so se našle razne male stvari, katere je bil umorjenemu vzel, niso se pa doble hranične knjižice, glaseče se za 12.000 gl. katere se tudi pogrešajo.

* (Napad na državnega tajnika) Te dni je prišel državni tajnik v ogerskem učem mini-

sterstu dr. Miha pl. Silinsky, slovaški renegat, kakor že njegovo ime kaže, v slovaško občino Gjetvo zaradi podprtavljenja ondotne ljudske šole. Podprtavljenje ljudske šole na Ogerskem pa pomenja njenom pomadjarjenje. Ljudi v vasi je pa namen državnega tajnika jako razburil. Zbrali so se in s kamenjem pognali državnega tajnika iz vasi. Seveda se je sedaj začela stroga preiskava. Več Slovakov bode gotovo obsojenih.

* (V tri dame strela udarila) V voz, na katerem so se peljale tri avstrijske dame, je blizu Plessa na Pustekem trečilo. Jedna dama je bila takoj mrtva, drugi pa hudo poškodovani.

* (Napad na konzula) V Buenos Ayresem je neki Damjačić streljal na tamošnjega avstrijskega konzula, viteza Mihanovića, ne da ga bi bil zadel. Konzul in napadalec sta rojena Dalmatinca. Kaj je bil povod napadu se ne poroča.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden darovali: Litiske Slovenke 200 gl. pokroviteljnne; litisko-šmartinske Slovenke 100 gl. pokroviteljnne; „Narodna družba v spomin pokojnemu dijaškemu očetu Luki Jeranu“ 10 gl.; „Vesela družba v mlinu“ 12 gl. 39 kr.; č. g. Fr. Jeršič, vpokojeni župnik pod Šentjurjem pri Izlakih 2 gl.; iz nabiralnika v Svetinovi gostilni v Žirovnici 16 gl., nabranih večinoma ob zborovanju kat. slov. društva za radovljški okraj; gosp. prof. Maks Pleteršnik 5 gl.; č. g. prof. dr. Ivan Svetina 3 gl. mesto udeležbe pri vrtni veselici št. peterskih podružnic; „Dva Notranjca“ 10 gl. za velikovško šolo mesto kresa v čast sv. bratoma; ženska podružnica v Kranju 74 gl.; gosp. Andrej Mesar iz Livka pri Kobaridu 31 gl.; po g. Mat. Ševarju z geslom: „V slogi je moč!“ 100 gl. pokroviteljnne akad. podružnica v Gradeu; č. g. mariborski bogoslovci za šolsko leto 1895/96. pokroviteljnne 100 gl. št. 2 z geslom: „Ciril Metodov duh Slovence vse prešini. Da zveto udan bo vsak Bogu in domovini!“ — nadalje 5 gl. 50 kr., katere so isti zložili za velikovško šolo na god sv. bratov — Naša zavetnika sv. Cirila in Metoda naj izprosita nebeskega blagostva vsem, ki so kaj darovali v osmini njenega godu za družbo našo!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvo našega lista so poslali:

Društvo „Radogoj“: Gosp. Ivan Hribar, župan ljubljanski, 10 kron, mestu venca na grob poštnega odpravitelja g. Izidorja Kuharja.

Za učiteljski konvikt v Ljubljani g. B. Andolišek v Dragi 5 kron, katero je nabral za šolo vneti prijatelj gosp. Fran Koy, trgovec v Travniku, v malo družbi v Dragi. Vant sequentes! Svoto smo izročili g. Dimniku.

Brzojavke.

Celovec 11. julija. Poveljništvo 17. pošpolka isče poročnika K. kot vojaškega beguna. Šel je bil na dopust v Ljubljano, a se po dopustu ni povrnil v Celovec. Poročnik je do sedaj precej lahkošljeno živel.

Pariz 11. julija. „Figaro“ prijavlja vsebino pogovora jednega njegovih urednikov z Garašaninom. Ta je rekel, da Srbi ne pozabijo svojih bosenskih bratov, a srbska vlada v sedanjih razmerah ne misli radi Bosne začeti kako akcijo. Dalje je rekel, da je skušal ohraniti dobro razmerje med Srbijo in Avstrijo, da pa je Avstrija zlorabilo svojo moč in storila Srbiji mnogo krivic. Glede govorce, da so se Srbija, Bolgarska in Grška dogovorile razdeliti mej soboj Macedonia, je rekel, da je prazna, in dalje dejal, da Ogerska ne pripusti aneksije Soluna, ker bi se preveč pomnožilo slovansko prebivalstvo v Avstriji.

Rim 11. julija. Na jesen pridejo sem ruski car, kralj srbski in kralj švedski.

Rim 11. julija. Vojni minister je podal svojo demisijo.

Atene 11. julija. Vodje insurgentov na Kreti so pozvali ustaše, naj ne odlože orožja, dokler trajajo pogajanja s sultanom.

Kahira 11. julija. Včeraj je umrlo za kolero 400 oseb.

Sredec 11. julija. Podnačelnik v ministerstvu notranjih stvari Penčev, in bivši predsednik slivenski, Turčev, sta obsojeni v štiriletno ječo, ker sta kmalu po napadu na ministra Belčeva po krivici ovadila dr. Začeva in polkovnika Kiseva zarote proti knezu in Stambulovu. Vsled tega sta bila Začev in Kisov jedno leto v zaporu. Obsojenca morata plačati poleg tega še Začevu 4000 in Kisovu 6000 levov.

Tokio 11. julija. Morski val, ki je bil nastal vsled potresa dne 25. junija, je bil proučil smrt 27.000 ljudij, nad 28.000 ljudij je pa bilo poškodovanih.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Zagorji ob Savi imela je lani prvo polovico leta svojega poslovanja 17.848 K vlog in 15.200 K posojil, tedaj prometa 32.543 K; letos pa prvo polletje 30.594 branilnih vlog in 25.370 K posojil, prometa 55.964 K, torej 23.418 K več nego lansko leto. — Ljudstvo jelo se je zanimati za zavod in uvidevati, da je posojilnica koristna tako za ulagatelja kakor za pro-silca. Želeti bi pač bilo, da bi se ji od neke strani vedno ne nasprotovalo.

Postano.*

Gosp. Blaž Meželj, krčmar v Trbovljah, se je s svojim poslanem v „Slov. Narodu“ z dne 6. junija t. l. prav po krivici nad menoj znašal, kajti vsebina njegovega poslanega se ne ujema z najinim dogovorom in s skupno pogodbijo, katero sva bila sklenila dne 11. svečana t. l.

Res je od mene gospod Blaž Meželj kupil posestvo v trgu Mokronog s hišo, gospodarskim poslopjem in vrtom ter sem se mu bil ob jednem zavezal, da mu budem pre-skrel dovolitev, da bode tudi on smel izvrševati krčmarski obrt v kupljeni hiši; a s tem se mu pa nikakor nisem zavezal v slučaju, da bi ne dobil dovoljenja izvrševati krčmarski obrt, da mu bon jaz svoj krčmarski obrt odstopil, oziroma njeni na prid odložil.

Končno sva se tako pogodila, da moram jaz od njega prodano posestvo zopet nazaj vzeti, če bi ne dobil dovoljenja izvrševati krčmarski obrt ter mu povrniti troške, pristojbino, pota itd. To se je tudi zgodilo, ker ni bilo moči dobiti dovoljenja za izvrševanje krčmarskega obrta v prodani hiši. In jaz mislim, da se g. Blaž Meželj ne more ravno pritožiti, kajti odskodoval sem ga prav pošteno in ne vem, če je v tem kratkem času napravil toliko dobička pri svojem obrtu! Radi tega je bil on torej popolnoma neopravičen meni očitati, da nisem mož-beseda! Hvala Bogu do sedaj sem imel še vedno dobro ime in upam, da mi ga tudi g. Blaž Meželj ne bode s svojim poslanim oblati!

Toiko v dobrohotno pojasnilenje in pa za kažipot tistem, kateri bi utegnil z g. Blažom Meželjem kake pogodbe sklepali.

Mokronog, dne 6. julija 1896.

Anton Tratar
posestnik in krčmar.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dà tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-evo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utrušoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo uplya na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelj. Steklonica 90 kr. Po poštem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po delzeli zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znako in podpisom.

Najčistejši in najboljši malinčev sirup
v steklenicah po 1 kg 60 kr. Razpošilja se tudi v pletenicah po 3, 10, 20 in 40 kg, kg po 48 kr.

Lekarna Piccoli, „Pri angelju“
(2648-6) Ljubljana, Dunajska cesta.

Iz uradnega lista.

Izvrsilne ali ekskutivne države: Valentina Sajovicu posestvo v Selu, cenjeno 7957 gl., dne 14. julija in 14. avgusta v Kamniku.

V konkurenco maso Valentina Prijatelja od sv. Križa spadajoče tirjatve dne 14. julija v Litiji.

Janeza Kumerja zemljišča v Lukovku, cenjena 2095 gl., dne 15. julija in 14. avgusta v Trebnjem.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. julija: Izidor Kuhar, poštni in brzojavni upravnik, 21 let, Ozke ulice št. 4, sušica. — France Boc, poštrestekova žena, 42 let, Dunajska cesta št. 6, sušica.

Meteorologično poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
10. 9. srečer	736 0	23.7	sl. jvzh.	skoro jas.	
11. 7. zjutraj	736.7	18.9	sr. svzh.	soparno	0.0
2. popol.	736.2	22.3	p.m.vzsvz.	nevihta	

Srednja včerajšnja temperatura 24°, za 4° nad normalom.

Dunajská borza

dné 11. julija 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gl. 85 kr.

<tbl_r

Bogu Vsegamogočnemu je dopadlo, našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strije, gospoda

Viktorja Rosino

c. kr. notarja v Mokronogu

po trimesečni mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti, danes 30. junija ob 14. uri zjutraj, v 41. letu svoje dobe, k sebi v boljše življenje poklicati.

Truplo predrazega rajnega se bodo v četrtek, dné 2. julija, ob 5. uri zjutraj v Mokronogu blagovisivo v potem v Kandijo poleg Novega mesta odpeljalo, od koder se bode vršili pogreb na Šmihelsko pokopališče ob 10. uri predpoludne.

Sveti maše zadužnice čitale se bodo v tukajšnji župni cerkvi, na Žalostni gori in v Šmihelu.

Dragi rajnki budi priporočen v molitev in blag spomin.

V Mokronogu, dné 30. junija 1896.

Amalija Rosina roj. Klančar,
soproga.

Joško, Slavko,
sinka.

Mirka,
hčerka.

Tihega sočutja se prosi!

Zahvala.

Vsem častitim gospom in gospodom, kateri so mej bolezni našega preljubega, nepozabnega soproga in očeta s toli nesebično požrtovnostjo pripomogli v olajšanje bolestnega stanja, prisrčna zahvala! Bog jim poplati stotero!

Iskrena zahvala vsem častitim darovateljem vencev in vsem, kateri so blagovolili nas ostale žaljujoče tolažiti ustnim ali pisnim potom, za njih sočutje in sožalje!

Najtoplješa zahvala visokočast. gg. duhovnikom in veleštvanim uradnikom, gospodom pevcom v Mokronogu in slavnemu „Dolenjskemu pevskemu društvu“ za gulinjivo nagrobno petje in vsemu slavnemu občinstvu za obilo udeležbo pri pogrebu našega predragrega rajnega!

V Mokronogu, dné 9. julija 1896.

(2663) Žalujoča rodbina Rosina.

Izvirališče: Giesshübl Slatina. Železniška postaja. — Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karloviči varuh. Prospekti zastonji in franko.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
načetljive kiseline**

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dñih in prebavil, pri protinu, želodčem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele I. in mej nosečnostjo. (1698-6)

Najboljša dijeletična in orveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

Trgovski pomočnik

več slovenskega in nemškega jezika, želi takoj vstopiti v trgovino z mešanim blagom.

Ponudbe naj se pošiljajo pod J. Z. na upraviščvo „Slovenskega Naroda“. (2623-5)

Vse zlomljeno

steklo, porcelan, les itd. lepi najbolje slavno znano v Lübecku jedino premovano

Plüss - Stauffer - lepilo.
Samo pristno v steklenicah à 20 in 30 kr. pri **Franu Kollmann-u.** (1652-15)

Kathreiner-
KNEIPPova SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsed, pol kile za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih po-narejenih izdelkov je treba pašiti na izvirne savoje z imenom:
Kathreiner

(1666-11)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mesani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 10 min. osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budjevice, Pizenj, Marijine varve, Heb, Francoske varve, Karlova varve, Prago, Lipško čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoludne mesani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budjevice, Pizenj, Marijine varve, Heb, Francoske varve, Karlova varve, Prago, Lipško, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mesani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 44 min. zvečer osobni vlak Lesce-Bled. — Vrhuta teg ob 6. uri 59 min. popoludne vsako nedeljo v praznik v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

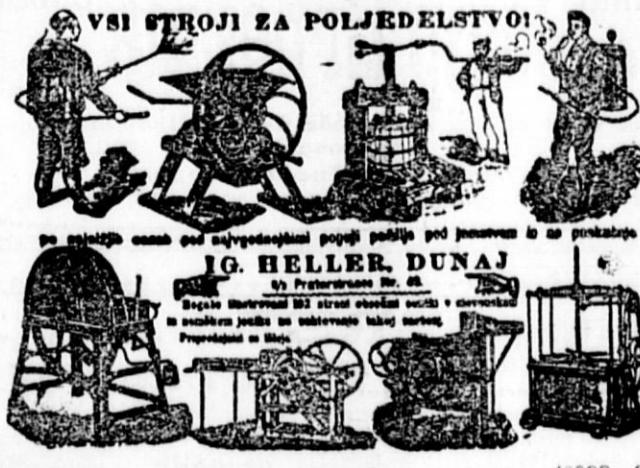
Ob 5. uri 52 min. zjutraj osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Solnograda, Bregence, Inomosta, Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mesani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipška, Prago, Francovih varov, Karlova varve, Heb, Marijine varve, Pizenj, Budjevice, Novo mesto. — Ob 2. uri 32 min. popoludne mesani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 4. uri 55 min. popoludne osobni vlak v Dunaju, Ljubno, Selzthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiž. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mesani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osobni vlak z Dunaja preko Amstettene, iz Lipšice, Prago, Francovih varov, Karlova varve, Heb, Marijine varve, Pizenj, Budjevice, Solnograda, Ljubno, Beljak, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Vrhuta teg ob 10. uri 26 min. zvečer vsako nedeljo v praznik v Lesce-Bled.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoludne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 26 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoludne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

(2098-9)

**Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki.** (14)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

Hitre vožnje:

V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri v Kotor preko Zadra-Spljete in Gruča.

Vsak torek v Split-Metkovič. Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet. Vsako sredo poštni parniki v Zader-Spljet in na otroke do Kotora.

Vozni redi se nahajajo v Waldheimovem „Konduktueru“ štev. 593-604.

(2114-15)

Odklikovan na svetovni razstavi

(1602) v Čikagi s svetinjo.

(31)

EINSTE QUALITÄT.

LEICHTLOSICHER CACAO

MASSIGE PREISE

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 22.
Veliko zaloga
klobukov
priporoča
J. Soklič.
(1726)
Pod Tranečo št. 22.

Kavarna I. Lekan
(„Pri Virantu“)
na Sv. Jakoba trgu.
Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno poslužbo.
Z velespoštovnjenjem
Ivan Lekan,
(1727) kavarnar.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej
Alojzij Erjavec J. Zor
(1728) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilen naročevanje raznovrstnih obuvil, katera izvršuje cenō, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinje do najpriprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnajnji naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Fr. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6 1729
priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebitin za lovec. Specjalitete v ekspreznih puškah in ptičaricah, kijih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

IVAN URAN
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igrische ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivana Toni
(1731) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posetnikom konj in vozov, svojo **kovaško obrto** izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posetnikom **vezi za stavbe** ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, teleso in kovinilnica.
Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (1732)
Provazane cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolosa.

Ustanovljeno leta 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7
in Gospodske ulice (Knežji dvorec). (1733)

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka
slaščičarski in pekovski obrt
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21. (1734)
Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepedenec (Vanille-Zwieback).

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov
J. S. BENEDIKT
Ustanovljeno 1. 1830. Ljubljana Pri „predici pri krizu“. Stari trg št. 1/6.
Najcenejša zaloga klobukov
Prekuvovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar
Poljanska cesta 17 Moste 33
izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.
Za ukusno in trpežno delo se jamči.
Naročila pismenim potom: Moste št. 33.

Tapetniška kupčija **OBREZA** v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.
10 gld. samo stane pri meni fin modroc na perest (Feder-mistratz) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Žitnice od 17–30 gld.; divani, ottomani, garniture in vsa tapetniška dela (1737) po najnižji ceni.

Najcenejša zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Ivan Jax (1735)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Oblike po mert se po najnovejših uzorecih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

Telegram! Veliko zalogo suknenih ostankov prodam pod ceno.
Hugo Ihl, Pred škofijo štev. 2.

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzliz njih izbornosti cen. (1741)
Ceniki zastonj in poštne prosto.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (1742)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi. Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Prej M. Učak Albert Robida Prej M. Učak
v Ljubljani, Rožne ulice št. 5 izvršuje po najnižjih cenah
sobna slikarska dela v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja. Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbonlineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Mehanik

(1745) Ivan Škerl
Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnajna naročila se točno izvršujejo.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.
Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž kolodvora priporoča svojo izvrstno jermenov za stroje in jermenova za šivilje po nizkih cenah. Kovčki „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

Ign. Fasching-a vdove ključavnicaarstvo 1748
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporoča svojo bogato zalogo štedilnih ognjišč nepristopljivih, kakor tudi najnižjih, z zoto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečinami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnajna naročila se hitro izvrše.

Svoji k svojim!

Kavarna
J. Kramar

Ljubljana (1749)
Dunajska cesta št. 5.

P. n.

Usojamo se najljudneje naznani, da smo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. II, na dvorišču „pri Figovcu“
ustanovili

zalogo svojih izbornih mlinskih izdelkov

in sicer vseh vrst belih mok in otrov in ob jednem spravljamo v promet novo vrsto

Corona tečna moka

katera je povsod znana kot izborna; za udobnost p. n. odjemalcev smo uvedli izvirne vrče po 25 kilogramov in se vrši prodaja po izvirnih tovarniških cenah. Ako se vzame 5 kilogramov ali več, se vsaka množina dostavlja stroškov prosta na dom ali na vsak kolodvor. Prosimo, da se naša nova zaloga vzprejme s popolnim zaupanjem, katero se bode v vsakem oziru opravičilo.

Z velespoštovanjem

zaloga Dunajska cesta št. 11 „pri Figovcu“ v Ljubljani
(2660-1) delniškega paromlinskega društva Union v Oseku.

Fran Meisetz

juvelir in zlatár

se usoja s tem nazvanjati, da je svojo

prodajalnico na Mestnem trgu št. 13

(poprej Jos. Sparovitz)

na novo upravil in odpri ter se bode prizadeval ustreži željam častitega občinstva z bogato zalogo in zmernimi cenami.

Vsa v njegovo stroko spadajoča naročila in popravljanja se bodo v lastni delalnici izvrševala dobro, hitro in po osni.

(2658-1)

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4 se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši f-čeni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladisu.

Nepremičljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191-16)

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

spleh vse, kar se pri stavbah potrebuje
priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(2173-27)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Zahvala in priporočilo.

Zahvalivši se najlepše za dozdaj mi izkazano zaupanje, usojam se naznani, da sem ustanovil zdaj

v Parnih ulicah

Lastno novo delavnico v večjem štilu

ki je opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji in more ustrezati popolnoma vsem tehničnim zahtevam ter prosim, ker imam na razpolago izbrane delavske moći, da se me tudi nadalje počasti z naročili; posebno se priporočam za dobavo zidovnih vezij, vijakov, strojnih delov iz kovanega železa, vratilnih oknic, katere jedino jaz izdelujem tukaj, potem za finejša umetna ključarska dela, kakor vrata, ograje za balkone, terase, stopnice, grobe, vrtove in komunije, križe in figure za stolpe, dalje za svetilke, lestence, hišno opravo iz kovanega železa, predstreške, izveske ter druga konstrukcijska dela.

Prevdarki stroškov in risarije brezplačno in poštnine prosto.

(2641-3)

Razglas.

Na c. kr. državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred,

v sredo, dne 15. julija

od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Vspremne preskušnje vršile se bodo v četrtek, dne 16. julija, od 1/2. ure zjutraj dalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso s seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vspremna taksa je določena na 3 gld. 30 kr., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Od Kranja oddaljeni učenci pa se morejo javiti za vsprem tudi pisemo, vposlati morajo le krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v četrtek, dne 16. julija, pred preskušnjo predstaviti osebno gimnazijskemu ravnatelju.

V Kranju, dne 1. julija 1896.

(2647-2) Ravnateljstvo c. kr. državne gimnazije.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem.

Dolenjske železnice postaja Straža.

Akratoterma z 28-31° R. je posebno za pitje in kopanje pripravna in uspešno delujoča pri protinu, trganju, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Kopalni basini in porcelanove banje. Udobno opravljene sobe za tuje, igralne in družinske sobe. V najblizi okolici senčnata sprehajališča in igrališča.

Dobra in cenena restavracija.

Sezona od dne 1. maja do dne 1. oktobra.

Prospekti in razjasnila daje zastonj

(2225-6) kopališka uprava.

Za slabotne osebe

trpeče na pomanjkanju krvi in na živcih

karok tudi

za blede in medlujoče otroke

se uporablja

železnato vino

lekarnarja PICCOLI-ja „pri angelju“ v Ljubljani

s prav povoljnimi nasplohom. (2635-2)

Steklenica velja gld. 1—, 5 steklenic gld. 4-50.

Poštna naročila se izvrši obratno; poštino plača naročitelj.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Dobiva se v lekarnah.

Gotovo in hitro uplavajoče sredstvo proti karjim očesom, žitljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože. ▲

Veliko priznala pismen je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

1850-26 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in

obliž varstveno znamko in podpis,

ki je tu zraven; torej naj se paži

in zavrne vse manj vredne ponarede.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschläger, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Gredeč; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Krumniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbaumer; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranji K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrič; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celiji K. Gela; v Črnomlju: F. Haika.

Zahvala in priporočilo.

Zahvalivši se najlepše za dozdaj mi izkazano zaupanje, usojam se naznani, da sem ustanovil zdaj

v Parnih ulicah

Lastno novo delavnico v večjem štilu

ki je opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji in more ustrezati popolnoma vsem tehničnim zahtevam ter prosim, ker imam na razpolago izbrane delavske moći, da se me tudi nadalje počasti z naročili; posebno se priporočam za dobavo zidovnih vezij, vijakov, strojnih delov iz kovanega železa, vratilnih oknic, katere jedino jaz izdelujem tukaj, potem za finejša umetna ključarska dela, kakor vrata, ograje za balkone, terase, stopnice, grobe, vrtove in komunije, križe in figure za stolpe, dalje za svetilke, lestence, hišno opravo iz kovanega železa, predstreške, izveske ter druga konstrukcijska dela.

Prevdarki stroškov in risarije brezplačno in poštnine prosto.

S spoštovanjem

Ivan Spreitzer

stavbinski in umetni ključar.

Trgovina z mešanim blagom

v večjem kraju na Dolenjskem, z dobrim prometom in zalogo bl. ga za 2000 gld., se takoj odda prav ugodno. (2651-2)

Več pove gospod A. Kališ v Ljubljani.

!! Kolesarji, pozor !!

Kdor ljubi svoje združje, ta naj kupi

„Iliria“-kolo

ki je jedino na svetu prevideno s slovensko zaščitno tovarniško znamko in koje izdelujeta in prodajata

Saunig & Dekleva v Gorici (Görz)

po slediči ceni: „Iliria“-kolo I. vrste gld. 200-, II. vrste gld. 175-, III. vrste ali takozvan „Lucifer“-kolo gld. 117-50.

Imata **zastop** dvokoles „Swift“ iz proslile orožarne v Steyr, potem **zalog** vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravlja šivalne stroje in dvokolesa. (2414-14)

Hôtel Fischer v Kamniku.

V nedeljo, dn. 12. julija t. l.
otvoritveni vrtni

KONCERT

vojaške godbe c. in kr. pešpolka
kralj Belgijcev št. 27.

Začetek ob 4. urti popoldne.

Vstopnina za osebo 20 kr., za družino 50 kr.

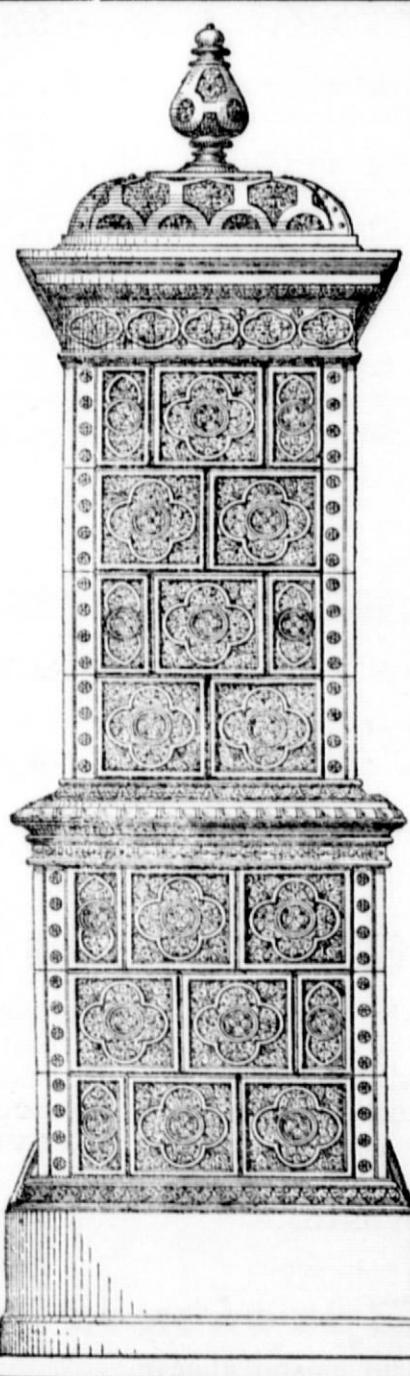
Za dobre pijače, okusna jedila po nizkih cenah, kakor tudi za solidno posrežbo se bode najbolje skrbelo.

Za mnogobrojui obisk prosi z največjim spoštovanjem

Emilij Kržžnik

restavratér.

Pri neugodnem vremenu vrši se koncert prihodno nedeljo.

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal
nakičenih (2302-1)

ženskih klobukov

razpošiljam poštne prosto in zastonj.

Henrik Kenda v Ljubljani.

Postranski kaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se kot pečati s prodajo zakonito dovoljenih sreč. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstube-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“. 2568-7)

Ustanovljena 1. 1874.

Vzprejme se praktikant

z lepo pisavo in primerno izšolan v neko tukajajo
asekurančno pisarno. — Lastoročno pisauje, s spric
vali opremljene ponudbe pošiljajo naj se pod naslovom
„Asekuranca“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (2640-3)

Ženskam

naše dežele je priroda dala lepo a tudi
jako občutno polt, in v istini skrajne vremenske razmere, hud mraz in prevroči
solnčni žarki, prouzočajo ogorelost, razpošanje kože, ozeblinske in vročinske pege:
Da se odpomore teanu zlu, priporočano
za dnevno toaleto crème „Rix-a“, nepri
merljiva demantna crème, ki je znana in
cenjena že že 50 let.

Poudre Pompadourina in milo Rix-vo popolnjujeta
higijenični vpliv paste Pompadourine. Ti proizvodi dobè se
v vseh finejših lekarneh po gld. 150 in kjer ne, pa pri
generalni razpečevalnici A. Rix-a na Dunaju,
Praterstrasse, Rix-Hof. Priporoča se previdnost pred
mnogobrojnimi ponaredbami. II. (2119-7)

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Preverjamo se opreme za neveste.
I Cene im boljšo prevoz konkurenco
(2158-16)

Ustanovljeno leta 1870.

Preverjamo se opreme za neveste.
I Cene im boljšo prevoz konkurenco
(2158-16)

Ustanovljeno leta 1870.

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka
C. J. Hamann v Ljubljani
zagajatej perila več c. kr. častniških uniformovališč in uni
formovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Preverjamo se opreme za novorojence.
Ceniki v nemškem, slovaškem in italijanskem jeziku.
se na zahtevanje poštne prosto posiljajo.

Štupa za prašiče

ali
svinjski redilni
hranilni prašek.

Najboljše varstveno in dijeti
čno sredstvo za prašice.

I zavoj 25 kr., 5 zavejov 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja
lekarna Trnkóczy v Ljubljani
pri rotožu, zrazen mesne hranilnice.

Zmaya domačé industrije!

Vsled najdbe in nakupa mogočne lege posebno ognjevarne, čisto na belo se žgoče
ilovice na Kranjskem sem v prijetnem položaju

posebno ognjevarne peči iz kremenaté ilovice

v vseh zaželenih barvah, kakor: b-le, crème, slonokostene, oranžne, sivo-olivne, platino-sive, rococo-bisernosivkaste, kostanjebarvene, kavnorujave, temnobronastozelene, svetlobronastozelene, modrozeleukaste, višnjevozelenkaste, mshovozelene, morskozelene itd. itd., izdelovati ne samo mnogo trpežnejše in elegantnejše kakor doslej, nego tudi mnogo ceneje in tako, da niti pri najvišji temperaturi niti pri hipni spremembri temperature ne počijo.

Štedilna ognjišča z belo, modrosivo in najfinejšo obkladbo iz emajlovin plošč.

Stenske obkladbe za kopalji, kuhinje itd. z slikanim vžganim robom elegantno
in po ceni.

**Kipi iz terakote, podstavki za vase, konsole, vrtni
okraski itd. itd.**

v največji izberi.

Tudi priporočam gosp. p. n. tovarniškim posestnikom svojo

posebno ognjevarno kremenovo opeko

za ognjišča pri parnih kotlih.

Postavljanje pečij, štedilnih ognjišč, kopalnih banj itd. se izvršuje po izurjenih
lastnih monterjih.

Na ogled svojih razstavnih skladijšč, Lončarska steza štev. 2 in Trnovski pristan
štev 4 vabim tudi nekupce najljudneje.

Avgust Dreise
tovarne za peči in lončeno blago
v Ljubljani.

Premirane in odlikovane na večih razstavah.